

Nr 3 2016

Medlemsblad för
Alexander
Grimeton
Veteranradios
Vänner

Alternatorn

Alexander GVV

Höstmöte onsdag den 28:e september 19:00

www.alexander.n.se

Veteranradiovänner

Ännu en i mitt tycke allt för kort sommar har sprungit ifrån oss. En sommar som i mångas tycke inte erbjudit speciellt bra väder. En bra taktik är kanske att inte skruva upp förväntningarna för högt och att försöka ta vara på de solglimtar som förekommer.

Dessutom gäller det ju att berika livet med trevliga upplevelser även när solen inte skiner. Ett gott alternativ, som ett stort antal människor i sommar utnyttjat, är att besöka Grimetons radiostation. Här kan man få en inblick i hur kommunikationen fungerade anno dazumal. Man kan deltaga i guidade visningar, ströva omkring och se på, kanske framför allt Alexandersändaren SAQ, som är den enda fungerande maskinen i hela världen av denna typ. Dessutom finns det även andra gamla radiosändare att beskåda liksom ett antal imponerande antenner. Besöket kan även förgyllas med lite välsmakande förtäring i besökscentret.

Jan-Åke Gylling

För Alexanders del har sommaren inneburit Alexandersondag, tekniska visningar och kvällsvisningar. Vi har även medverkat vid en konferens på Fårö HF16.

Kallekse till höstmötet finns på nästa sida.

Alternatorn

Alexander GVV

Grimeton Veteranradios vänner

Org. nr 849600-7389 PG 171 54 33-7

Radiostationen 72

SE 432 98 Grimeton

E-post: info@alexander.n.se

Hemsida: www.alexander.n.se

Redaktör: Jan-Åke Gylling

Tel. 0734 24 61 83

E-post: jan-ake.gylling@telia.com

Ansvarig utgivare: Jan Steinbach

Teknisk produktion: Jan-Åke Gylling

Tryckt hos Tryckshopen, Varberg 2016

Årgång 11 (Nr 43 från starten 2006)

Gruppbokning görs på Världsarvet Grimeton

tel: 0340 674190 - e-post: info@grimeton.org - hemsida: www.grimeton.org

Kallelse till Höstmöte

**Grimeton Radiostation
2016-09-28**

Medlemmarna i ALEXANDER-GVV kallas härmed till ordinarie höstmöte onsdagen den 28:e september 2016 kl. 19.00 i Sändarsalen i Grimeton radiostation.

Kvällen inleds med sedvanliga höstmötesförhandlingar, se förslag på dagordning nedan.

Därefter förflyttar vi oss till Besökscentret för fortsatt samvaro med kaffe, fralla och kaka.

I samband med detta kommer Jennie Helin att berätta om "Grimeton och andra värdsdkriget".

Väl mött till höstmötet.

Förslag till dagordning vid höstmötet

1. Mötets öppnande.
2. Godkännande av dagordning.
3. Val av justeringsmän för höstmötesprotokollet.
4. Information om Alexanders verksamhet hittills under året.
5. Beslut om medlemsavgift för 2017.
(Styrelsens förslag till avgift:
enskild medlem 125:-/år organisation 500:-/år)
6. Information om Alexanders aktiviteter i höst, trivselkvällar, kurser m.m.
7. Övriga frågor.
8. Mötets avslutning.

Alexandersondagen 2016

Alexanders ordförande Jan Steinbach informerar intresserade åhörare om hur SAQ fungerar.

Den 3:e juli var det dags för 2016 års Alexanderssöndag. Antalet betalande besökare var cirka 350 stycken. Som vanligt var det full uppställning med aktiviteter av allehanda slag.

Huvudnumren var naturligtvis sändarstarterna där vår telegrafist Lars Kålland skickade ut ett meddelande över antennen.

Mellan sändarstarterna kunde man lyssna på föredrag av Karl-Gustav Strid, uppdatera fysikkunskaperna med hjälp av Arne Sikö, delta i guidade visningar, informera sig om sändaramatörernas aktiviteter, åka efter häst och vagn med mera.

Ett imponerande antal åhörare övervakar utsändningen av vårt meddelande.

GRIMETON RADIO/SAQ
2016-07-03

CQ CQ CQ DE SAQ SAQ SAQ =

THIS IS GRIMETON RADIO/SAQ IN A
TRANSMISSION USING THE ALEXANDERSON
200 KW ALTERNATOR ON 17.2 KHZ.

IT IS NOW 20 YEARS SINCE THE ALEXANDER
ASSOCIATION STARTED, THEN MOSTLY
WITH MEMBERS OF EARLIER AND PRESENT
EMPLOYEES AT GRIMETON RADIO/SAQ. WE ARE
NOW 650 MEMBERS AND OF THEM 26 NONE
SWEDISH. THE STATION IS NOWADAYS MANAGED
BY A FOUNDATION, THE WORLD HERITAGE AT
GRIMETON.

SIGNED : THE WORLD HERITAGE AT GRIMETON
AND THE ALEXANDER-GRIMETON
VETERANRADIOS VAENNER ASSOCIATION + =

FOR QSL INFO PLEASE READ OUR WEBSITE :
WWW.ALEXANDER.N.SE =

DE SAQ SAQ SAQ @

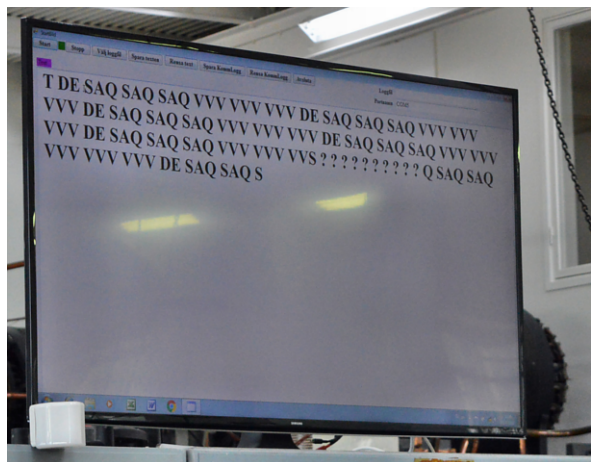
Sändes Alexandersondagen 2016-07-03 kl 11:00 SVT
(09:00 UTC) and 14:00 SVT (12:00 UTC).

Under förberedelserna för Alexandersondagen, vilket bland annat innebär att vi testkör SAQ, upptäckte vi att det var svårt att få ut acceptabel effekt till antennen. Genom att justera variometern vid högfrekvensställverket lååångt från sitt normala läge löstes problemet. Den troliga orsaken till att denna åtgärd krävdes är att mastmålningen har gjort det nödvändigt att spänna upp ett antal wirrar mellan toppen på torn 1 och marken. Dessa har förmodligen gjort att antennens impedans har ändrats.

Utsändningarna resulterade i

c:a 325 lyssnarrapporter. De flesta kom från Europa men även Alaska, USA och Ryssland var representerat.

En nyhet för året var att det utsända morsemeddelandet kunde följas i klartext på en TV-skärm. Utrustningen för utsändning över nätet hade kompletterats med en kamera vilket gjorde att både startförloppet och ett antal mätinstrument kunde visas.

Skärmen under intrimning före start.

Reserapport ifrån konferens HF16 Fårö

Datum: 15-17 augusti 2016
Plats: Fårö kursgård
Deltagare: Anders Larsson
Arne Sikö
Avsikt: Att representera SVG & GVV

Berättelse

Jag och Arne tar oss söndagen den 14 augusti till Gotland med flyg via Landvetter flygplats. Resan går bra och väl på flygplatsen väntar vi in en chartad buss som skall ta oss till Fårö och kursgården.

På sen eftermiddag mot kväll är vi framme och inkvarterade i ett gemensamt rum där det finns ytterligare en person hemmahörande i Dalarna.

Söndagskvällen avlöper väl med en gemensam middag tillsammans med alla deltagare ifrån 10 länder fördelat över jordklotet. Totalt 100 stycken deltagare är med på konferensen.

Uppdraget var till en början att delta i konferenserna men tillställningen eskalerade till något mycket större. Jag och Arne skulle presentera världsarvet och med det ha en utsändning ifrån SAQ samt agera utställare.

Måndag morgon inleddes med musik ifrån brunnsoktetten *Täby Spa Octet* i parken samt ett inledande tal av Gotlands stridsenhet Överstelöjtnant Hans Håkansson.

Hans Håkansson viktigaste del i sitt tal var hur viktigt det är med ett bra radiosamband i den interna organisation och även vid samövningar över nationsgränserna.

Efter en intensiv konferensdag avrundades måndagen med en rundtur på Fårö i buss och lite senare på kvällen en orgelkonsert i Fårö kyrka.

Tisdagen inleddes lika intensivt som måndagen med föreläsare i konferenssalen och snart var vi framme vid utsändningen ifrån Grimeton som skulle förevisas till åhörarna.

Alla åhörare satt förväntansfulla och väntade på att jag skulle ta plats på scenen och vid detta lag finns Arne i närliggande kapprum med långvågsmottagaren för att få in signalen ifrån SAQ.

Tanken från vår sida var att jag skulle hålla ett kort anförande medan Arne fick in ljudet ifrån SAQ in i konferenssalens högtalarsystem. Nu lyckades inte det helt att nå in med ljudet i konferenssalen på grund av för många tekniska knutar som vi inte hann att testa av.

Mötesdeltagarna fick nöja sig med att delar av föreställningen streamades in via GVV:s hemsida med bild och ljud. Trots alla bekymmer med tekniken så fick vi motta applåder ifrån publiken där man kunde läsa meddelandet från GVV:s utsändning:

"This transmission from Unesco World heritage Grimeton radio SAQ will be received at the 11th Nordic shortwave conference HF 16 with the attached longwave symposium LW 16, the

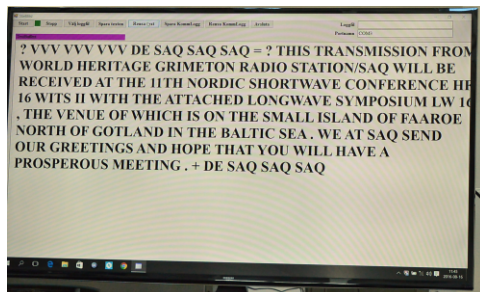
venue of which is on the small island of faeroe north of Gotland in the Baltic sea. send our greetings and hope that you will have a prosperous meeting."

Konferensen kändes till en början något för stor för oss som inte har vanan inne i många sätt intressant och lärorik med facit i hand. Slutet gott, allting gott

Vid pennan

Anders Larsson

Gemensam monter HF16

På hemmaplan skickades texten ut på antennen. Meddelandet kunde även läsas på bildskärmen.

Startförloppet och bildskärmen kunde via web-kameror och internet ses på konferensen. Ett icke föraktligt antal åskådare följde utsändningen på plats i sändarsalen.

Studieresaresa 2015 - 2016

Frukostfralla intogs på Hallandsåsen.

Klockan 7:30 den 2:a september startade ett trettiotal Alexandermedlemmar och några representanter för Världsarvet resan. Första stoppet var Hallandsåsen där frukostfrallor inmundigades. Kosan styrdes sedan till Hörby radiomuseum. Efter besöket på radiomuseet intogs en välsmakande lunch på Ringsjö Wårdshus. Eftermiddagen ägnades åt ett besök på det museum som anlagts i Birgit Nilssons föräldrahem. På hemvägen gjordes en improviserad avstickare till Skottorp där man kunde inhandla sin favoritost. Alla deltagare var överens om att livet berikats med en synnerligen givande upplevelse.

Läge för nostalgi på Hörby radiomuseum

Kommande aktiviteter

Trivselkvällar 21/9, 5/10, 19/10, 2/11, 16/11, 30/11. Tid: 18:00	Fortsättningskurs - fördjupning SAQ samt start av "reservmaskiner". 27/9, 25/10, 22/11, 13/12 Tid: 18:00	CAD-gruppen 4/10, 7/11, 5/12 Tid: 10:00 - 15:00
---	--	---